

ARTIKULACIJSKI POREMEĆAJI

- Najčešći govorni poremećaji u predškolskom razdoblju – oko **30% djece** u vrtiću.
- Dijete može:
 - Izostavljati glas (omisija) – npr. ruka – uka; plivati – pivati
 - Zamjenjivati glas (supstitucija) – npr. šuma – suma, riba – liba/jiba
 - Iskrivljeno izgovarati (distorzija) – npr. jako umekšan izgovor glasova Š, Ž, Č, DŽ, Đ; grleni/dorzalni izgovor glasa R
- Glasovi se usvajaju određenim redoslijedom. Akustički i motorički **jednostavniji ranije**, složeniji (R, Š, Ž, Č, Ć, DŽ, Đ) kasnije.

IZGOVOR GLASOVA PREMA DOBI

DOB DJETETA	GLASOVI KOJE PRAVILNO IZGOVARA
do 3 i pol god.	A, E, I, O, U, P, B, T, D, K, G, H, F, V, J, M, N, L
do 4 i pol god.	NJ, LJ, S, Z, C
do 5 i pol god.	Š, Ž, Č, Ć, DŽ, Đ, R

- Dijete **starije od 3 i pol godine** trebalo bi biti **razumljivo svojoj obitelji, ali i nepoznatim osobama** (osobama koje ne susreće svakodnevno). – ZAŠTO? → jer u toj dobi pravilno izgovara većinu glasova našeg izgovornog sustava.
- Ukoliko roditelji primjećuju da dijete nakon navršenih 3 i pol godine **nije razumljivo nepoznatim osobama** ili nakon navršenih 5 i pol godina **ne izgovara sve glasove pravilno**, preporučljivo je javiti se LOGOPEDU.

DO KOJE SE DOBI TOLERIRAJU ODREĐENE POGREŠKE?

NEPRAVILAN IZGOVOR	DOBNA GRANICA
izostavljanje glasova	do 3 god.
zamjena NJ sa N	do 3 i pol god.
zamjena LJ sa L	do 4 god.
iskrivljen izgovor R	do 4 god.
iskrivljen izgovor S, Z, C (npr. jezik između zubića)	do 4 i pol god.
umekšana izgovor Š, Ž, Č, Ć, DŽ, Đ	do 5 i pol god.

Razina i dob tolerancije pogrešnog izgovora ovise o vrsti poremećaja.

- Roditeljima se **preporučuje da sami NE pokušavaju ispravljati** određeni glas („Reci R, reci RRRiba.“) – ova je metoda većinom zbunjujuća i **neučinkovita za dijete**.
- Umjesto toga, roditelj može samo **ispravno ponoviti riječ, bez naglašavanja**, koju je dijete nepravilno izgovorilo.
- Ukoliko roditelji kod djeteta primjećuju nepravilan izgovor glasova, preporučljivo je potražiti savjet LOGOPEDA.
- Artikulacijski poremećaj (poremećaj izgovora) utvrđuje logoped i prema potrebi uključuje u logopedsku terapiju.